

Plangebied Deester Kaap, compensatieplan Flora- en faunawet

Plangebied Deester Kaap

Gegevens opdrachtgever

Sagrex/Heidelbergcement group
Laarstraat 5
6653 KG DEEST

Contactpersoon:

De heer drs. P.A.J.M. van der Veeken

CSO Adviesbureau

Regulierenring 6
3981 LB BUNNIK
tel. 030 – 659 43 21
fax 030 – 657 17 92

Contactpersoon CSO

De heer drs. A.N. de Keijzer

De heer ing. H.T. Scheeringa

Projectcode: 09B142

Versiedatum: 08-06-2010

Status: Eindrapport (definitief)

Autorisatie

Opgesteld door:
De heer drs. A.N. de Keijzer
Projectleider

Handtekening

.....

Akkoord bevonden door:
De heer ing H.T Scheeringa
Handtekening

.....

Projectcode: 09B142
Versiedatum: 08-06-2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Situatie en wetgeving	2
	2.1 Plangebiedbeschrijving.....	2
	2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	2
	2.3 Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.....	3
3	Compensatie	4
	3.1 Kwantificering huidige natuurwaarden.....	4
	3.2 Uitgangspunten compensatie.....	5
4	Compensatie opgave	6
	4.1 Fasering compensatieopgave:.....	7
5	Conclusies	9

Bijlagen

Bijlage 1: Wetgeving

Bijlage 2: Zorgplicht

Bijlage 3: Stroomschema Flora- en faunawet

Bijlage 4: Kaart huidige natuurwaarden plangebied

Bijlage 5: Kaart inrichtingsschets compensatie

Bijlage 6: Kaart werkzaamheden bij aanvang ingreep

Bijlage 7: Kostenraming inrichting compensatie

1 Inleiding

In verband met de voorgenomen herinrichting heeft CSO in opdracht van Sagrex BV diverse onderzoeken naar de aanwezige natuurwaarden en de Flora- en faunawet uitgevoerd of in uitvoering voor een plangebied Deest-Zuid te Deest.

De voorgenomen planontwikkeling (bron: opdrachtgever) bestaat uit het realiseren van een gefaseerde ontgronding van het plangebied, om zand en grind te winnen in den natte. Het plangebied is met name bestemd voor ontzanding waarbij uiteindelijk en geleidelijk een waterplas zal ontstaan (oppervlakte circa 33 hectare). De nabestemming is natuur.

De huidige Vriezeweg zal komen te vervallen, terwijl aan de oostzijde van het plangebied een nieuwe verbindingsweg (ter plaatse van de huidige oostelijke begrenzing) zal worden aangelegd.

Het doel van deze onderzoeken is vast te stellen of de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming conform de Flora- en faunawet (2005, zie bijlage 1 en 2) en/of de gebiedsbescherming volgens de Natuurbeschermingswet 1998.

De voorlopige resultaten van de onderzoeken geven aan dat de Flora- en faunawet in het geding zal zijn vanwege de te verwachten negatieve effecten van de planontwikkeling op aanwezige beschermde flora- en faunasoorten. De tot nu toe aangetroffen strikt beschermde soorten zijn o.a. vlermuizen en een steenuil-broedlocatie. De te verwachten negatieve effecten zijn het verlies van zowel leefgebied en een broedlocatie (steenuil).

Op basis van de momenteel beschikbare gegevens is een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied. Op basis hiervan is een inschatting gemaakt van de natuurwaarden welke van belang zijn voor het leefgebied van de aanwezige beschermde flora- en faunasoorten en situaties (nesten, holen en broedgevallen). Verlies van deze natuurwaarden is in strijd met de Flora- en faunawet en zal in de directe omgeving van het plangebied gecompenseerd dienen te worden.

Aanleiding voor het onderhavig Compensatieplan is, in het kader van het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan, aan te geven dat de compensatie van leefgebied haalbaar is en naar verwachting géén strijdigheid met de Flora- en faunawet zal opleveren.

Tevens worden in dit rapport de onderliggende wettelijke bepalingen aangegeven die van kracht zijn, inclusief de algemene beschermende bepalingen in de zin van de algemene zorgplicht (zie bijlage 2).

Daarnaast is gekeken of het plangebied een status heeft in het kader van de gebiedsbescherming of dat gebieden met een dergelijke status in de omgeving aanwezig zijn (vogel- en habitatrictlijngebieden, Natura 2000, beschermde Natuurmonumenten). Indien er mogelijk (externe) effecten van de planontwikkeling op dergelijke beschermde gebieden aanwezig zijn, zullen deze effecten moeten worden onderzocht in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

CSO Adviesbureau voor Milieu-Onderzoek B.V. is door Intron gecertificeerd voor de ISO9001- en de 14001-normen. Daarnaast is CSO lid van de Vereniging Kwaliteitsborging Bodemonderzoek (VKB) en lid van het Netwerk Groene Bureau's (NGB).

2 Situatie en wetgeving

2.1 Plangebiedbeschrijving

De plaats Deest ligt tussen Druten (tevens gemeente) en Beuningen direct ten zuiden van de rivier de Waal. Het plangebied Deest-zuid te Deest (oppervlakte circa 40 hectare) ligt ten zuidoosten van de kern Deest en betreft een agrarisch landschap met onder meer boomgaarden (appels en peren), grasland en akkerland. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een zandwin-bedrijf met bijbehorende zandwinplas de Uivermeertjes. De begrenzing aan de zuidzijde wordt gevormd door de provinciale Van Heemstraweg. Er zijn diverse watergangen in het plangebied aanwezig. Er is 1800 meter sloot aangetroffen waarvan ca. 800 meter zijwatergang en ca. 1000 meter hoofdwatergang. Van de zijwatergangen is circa 300 meter zijwatergang van goede ecologische kwaliteit (soortenrijk), de rest (1500) meter van matige kwaliteit (voedselrijk, soorten arm). Aan de westzijde buiten het plangebied is de waterplas Ganzenkuil en binnen het plangebied een kleinere waterplas (kleiput ca. 1,3 ha) gelegen. De opstallen in het plangebied bestaan uit een loods/boothuisje langs de kleine kleiput en een schuur in een boomgaard.

Lijnvormige landschapselementen zijn in het plangebied aanwezig (circa 1300 meter lengte) langs de wegen (met name de Vriezeweg, circa 500 meter) alsmede rondom de boomgaarden (doorgaans zwarte elzenhagen) en rondom de kleine waterplas (kleiput, met name wilgen, circa 500 meter lengte aan oudere bomen).

Ten oosten van het plangebied, direct aan de nieuwe ontsluitingsweg is een gebied gelegen dat vergelijkbaar is ingericht als het plangebied. Gezien de aanwezige soorten en aantallen heeft dit gebied na aanpassingen van de inrichting de potentie de soorten en exemplaren vanuit het plangebied onder te kunnen brengen. Daarmee is dit gebied naar verwachting geschikt als compensatiegebied voor de te verdwijnen leefgebieden in het plangebied.

De bodem bestaat hoofdzakelijk uit (rivier)klei en/of zware zavel tot circa 4 m-mv met daaronder een zandpakket. De bebouwing in de omgeving van het plangebied is doorgaans gelegen op zogenaamde rivierduinen (bestaande uit zand).

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling bestaat uit het realiseren van een gefaseerde ontgroning van het plangebied, om zand en grind te winnen in den natte. De ontgroning wordt gefaseerd uitgevoerd (bron:opdrachtgever). De exacte fasering is vooralsnog onbekend. In bijlage 6 is een schets van de eindsituatie opgenomen. Na ontgronden ontstaat een plas (oppervlakte circa 33 hectare) en de noordelijke rand daarvan wordt ingericht voor extensieve natuur.

De huidige Vriezeweg zal binnen het plangebied geheel komen te vervallen, terwijl aan de oostzijde van het plangebied een nieuwe verbindingsweg (ter plaatse van de huidige oostelijke begrenzing) zal worden aangelegd. De voorgenomen planontwikkeling is zodanig dat vrijwel alle in het plangebied te verwachten planten en dieren zullen worden verstoord, bedreigd en/of uit hun leefgebied worden verjaagd. Direct ten oosten van het plangebied is een als zodanig in te richten compensatiegebied aanwezig. Het onderhavige rapport presenteert een inrichtingsplan van dit gebied.

Het doel van de inrichting is het compenseren van verloren gaande leefgebieden van de aanwezige flora- en faunasoorten. Met deze compensatie inspanningen worden de negatieve effecten van de planontwikkeling zodanig verzacht dan naar verwachting géén negatief effect ontstaat op de staat van instandhouding van de aangetroffen soorten, zoals de Flora- en faunawet voorschrijft.

2.3 Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van plant- en diersoorten. De wet bepaalt dat geen schade aan beschermde planten en dieren mag worden toegebracht, tenzij uitdrukkelijk toestemming is verleend (het “nee, tenzij” beginsel). Daarnaast erkent de wet dat alle dieren van onvervangbare waarde zijn en daarom geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving.

Samengevat wordt gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen en een aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd zijn. In de praktijk en bij de planontwikkeling zijn bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk. De Flora- en faunawet heeft de nodige consequenties bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1. Voor een samenvattend stroomschema wordt verwezen naar bijlage 3.

Het plangebied zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet (1998) (Natura 2000, Vogel- of Habitatrichtlijn). Wel is een dergelijk beschermd gebied in de directe omgeving aanwezig (minimale afstand circa 550 meter) namelijk de noordelijk gelegen Uiterwaarden van de Waal (Natura 2000 gebied nummer 68). Door BRO is in 2007 een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd. Hierin wordt geconcludeerd dat er als gevolg van het structuurplan Deest-Zuid geen effecten, behoudens geluid en verstoring optreden op het Natura 2000 gebied. Door de nieuwe waterplas ontstaat (op termijn) een voor beschermde soorten interessant leefgebied.

3 Compensatie

3.1 Kwantificering huidige natuurwaarden

Een daadwerkelijk vaststelling van de aanwezige natuurwaarden zal pas aan het eind van de uit te voeren natuuronderzoeken beschikbaar zijn.

Vooralsnog kan gewerkt worden met een inschatting van de bestaande natuurwaarden op basis van de reeds uitgevoerde veldbezoeken (zie kaartbijlage 4).

De volgende natuurwaarden worden binnen het plangebied onderscheiden:

Aangetroffen zijn:

1. 500 meter met bomen omzoomde weg (Vriezeweg), aan één kant beplant v.n.l. zomereik, wilg en populier, van belang voor vliegroute vleermuizen
2. 1800 meter sloot waarvan 1000 meter hoofdwatgang en 800 meter zijwatgang; 300 meter zijwatgang is van goede ecologische kwaliteit (soortenrijk), de rest (1500 meter) van matige kwaliteit (voedselrijk, soorten arm), van belang als leefgebied vissen en amfibieën en voortplantingswater voor deze soorten
3. 1300 meter lijnvormige elementen (hagen, elzen), van belang voor leefgebied vleermuizen en steenuil
4. 1 stenen schuur geschikt als vleermuisverblijf en bewoond door steenuil
5. woning aan de van Heemstraweg 1 en schuur aan de van Heemstraweg, mogelijk van belang voor vleermuizen en standvogels
6. Voormalige kleiput oppervlak ca. 1,3 Ha., van belang voor leefgebied vleermuizen en vissen
7. Rij 400 meter oudere bomen (elzen, populier, wilg, eik) globaal rond kleiput, gebied is geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen
8. Oppervlak bestaat verder uit akkers en boomgaarden, van belang als leefgebied voor vleermuizen en steenuil.
9. Leefgebied steenuil, vrijwel volledig binnen plangebied, circa 13 ha
10. Deel leefgebied torenvalk, valt samen met leefgebied steenuil
11. leefgebied gewone dwergvleermuis circa 15 exemplaren
12. Leefgebied ruige dwergvleermuis circa 5 exemplaren
13. Leefgebied watervleermuis circa 5 exemplaren
14. deel leefgebied laatvlieger circa 5 exemplaren
15. Voortplantingswater algemeen voorkomende amfibieën
16. Vossenburcht, nabij voormalige kleiput

Niet aangetroffen maar mogelijk aanwezig zijn (nader onderzoek zal dit uitwijzen):

- Amfibieën als kamsalamander, poelkikker en knoflookpad, nog te onderzoeken om definitief uit te kunnen sluiten,
- Zoogdieren als steenmarter en eekhoorn, verblijfplaatsen (kraam-, paar-, winter- en zomerverblijfplaatsen) vleermuizen (bijvoorbeeld in opstallen aan Vriezenweg en holle bomen), nog te onderzoeken
- Vissen als Bittervoorn en Kleine modderkruiper verder te onderzoeken om definitief uit te kunnen sluiten
- Vogels als kerkuil, ransuil, roek, sperwer en steenuil kunnen broedlocaties hebben, bijvoorbeeld in opstallen aan de Vriezenweg of de bosjes aldaar.

Het onderzoek is nog niet afgerond, er is in het kader van het nader onderzoek 1 bezoek gebracht en conform de richtlijnen zijn minimaal 3 bezoeken nodig. Mogelijk zal de compensatie in detail aangepast moeten worden bij het daadwerkelijk aantreffen van nog niet geregistreerde soorten.

3.2 Uitgangspunten compensatie

Uitgangspunten voor de compensatie van de natuurwaarden in het huidige plangebied door de planontwikkeling zijn:

1. Dat leefgebied van de aanwezige beschermde soorten in de directe omgeving van het huidige leefgebied in stand gehouden blijft.
2. Dat voortplantingslocaties van de aanwezige algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten) in de directe omgeving van het huidige leefgebied in stand gehouden blijven.
3. Het compensatiegebied door een (relatief) lage bezetting van soorten en aantallen ruimte heeft om soorten en exemplaren uit het plangebied op te nemen. Dit kan door nieuw aan te leggen leefgebied gerealiseerd worden of door bestaand leefgebied aan te passen.
4. Door inrichtingsmaatregelen zal het compensatiegebied per ha een hoge natuurwaarde krijgen . Hierdoor hoeft het totaal aan compensatie niet gelijk in oppervlak te zijn als het plangebied. Het compensatiegebied kan beperkter in omvang zijn en toch alle soorten en aantallen herbergen uit het plangebied.
5. Daarnaast stelt de Flora en faunawet dat de compensatie gereed en functioneel moet zijn voordat de verstorende werkzaamheden worden aangevangen (zie bijlage 6) .

4 Compensatie opgave

De tot nu toe aangetroffen natuurwaarden en bovenstaand geformuleerde uitgangspunten leiden tot de volgende compensatie opgaven:

1. 500 meter met bomen omzoomde weg (Vriezeweg eiken, wilg, populier) – compensatie door 1 zijdig bomenrij langs nieuw aan te leggen rondweg en verder naar het zuiden. In de aangegeven planschets (16-02-2010) is reeds een bomenrij aangegeven aan de westzijde van deze nieuwe weg. Aangelegd wordt in totaal circa 1400 meter lengte aan lijnvormige boombeplanting (zie bijlage 5, toelichting 1). Tevens is een “hop-overs” voorzien over de van Heemstraweg. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vleermuizen en standvogels. De bomenrij aan de zuidzijde van de van Heemstraweg is reeds ingeplant. Geadviseerd wordt de bomenrij aan de noordzijde van de van Heemstraweg zo spoedig mogelijk na realisatie van de nieuwe weg in te planten, bij voorkeur ruim voor de kap van de bomen aan de Vriezeweg.
2. Aanleg circa 4 ha ecologisch waardevolle plas-dras zone aan oostkant waterplas (zie bijlage 5, toelichting 2). Gezien de beperkte ecologische kwaliteit van de huidige watergangen is de aanleg van deze ecologisch ingerichte zone afdoende om uitgevangen amfibieën en andere soorten te herplaatsen. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen en amfibieën en flora en als aanvullend foerageergebied voor vleermuizen. Bij deze maatregelen hoort ook de installatie van amfibienschermen langs de zuid- en oostzijde van de plas (aan beide zijden van de aan te leggen rondweg). Bij de aanleg van de rondweg zal deze om de 100 meter ondertunneld worden door een amfibiënpassage.
3. Aanleg van circa 2 kilometer sloot (randsloot) met schoon water, globaal rond de waterplas (zie bijlage 5, toelichting 3). Dit ter compensatie voor het leefgebied van (sloot)vissen. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen.
4. De te realiseren woning aan de noordzijde van de plas (zie bijlage 5, locatie V) zal vleermuisvriendelijk ingericht worden door gebruik te maken van bijvoorbeeld open stootvoegen waardoor de spouwen toegankelijk zijn. Dit is een compensatie voor zomer-, winter- en kraamverblijven van gebouwwonende vleermuizen (dwergvleermuizen en laatvliegers). Geadviseerd wordt de nieuwe woning inclusief vleermuiscompensatie te realiseren vóór de sloop van de huidige woning (aan de van Heemstraweg). Indien de huidige woning vleermuizenverblijven blijkt te bevatten zal dit een eis zijn in het kader van de te verkrijgen ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet.
5. Plaatsing circa 5 steenuilbroedkasten, in verschillende geschikte leefgebieden (zie bijlage 5, locatie S). Deze maatregel is van belang voor het steenuilleefgebied.
6. Voormalige kleiput 1,3 Ha.(zie bijlage 5, locatie K) Tijdens onderzoek is de put vishoudend gebleken en heeft daardoor weinig waarde voor amfibieën. De aanwezige vissen kunnen zonder probleem opgenomen worden in de zandput. Geen compensatieopgave.
7. Rij 200 meter oudere bomen geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen (zie bijlage 5, toelichting 4). Compensatie geschiedt door ophangen en plaatsen verblijfkasten op diverse plaatsen in het compensatiegebied. Met name het bosgebied langs de noordrand is hiervoor geschikt. Minimaal 10 vleermuis kasten voor boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis, watervleermuis), daarnaast spechten-, ransuil-, bosuil-, torenvalkenkasten.
8. Inrichten open gebieden als steenuilleefgebied circa 22 ha (zie bijlage 5, locatie S): afhankelijk van mogelijkheden schapen-paardenveldjes, ruigtestroken, uitkijkpaaletjes, takkenbossen en -rillen. De som van de aangegeven compensatiegebieden zal na inrichting geschikt zijn als steenuil leefgebied, waarbij circa 6 ha als hoogwaardig leefgebied wordt gecreëerd.
9. Inrichting leefgebied torenvalk valt samen met inrichtingseisen steenuil. Aanwezige broedkasten torenvalk zullen verplaatst kunnen worden.
10. Ter compensatie van vleermuisleefgebied worden binnen het plangebied verblijfplaatsen en lijnvormige

elementen aangelegd. Daarnaast zal de aan te leggen plas-dras situatie een groot voedselaanbod opleveren. Direct ten oosten van de nieuw aan te leggen rondweg is een groot areaal aan vergelijkbaar leefgebied voor vleermuizen als alternatief leefgebied beschikbaar. Onderzoek geeft aan dat dit gebied niet overmatig bezet is door vleermuizen.

11. Vossenburcht, wordt gehandhaafd, het leefgebied van de vos wordt gecompenseerd met vergelijkbaar leefgebied als steenuil. Van belang is de toegankelijkheid van het compensatiegebied d.m.v. een faunapassage onder de nieuw aan te leggen rondweg (zie bijlage 5, locatie A).

4.1 Fasering compensatieopgave:

De fasering van de ingrepen is nog niet in detail bekend. Wel kan de volgorde van compenserende en mitigerende maatregelen aangegeven worden, zodat deze in de opeenvolgende fasen ingepast kunnen worden.

Volgorde compenserende en mitigerende maatregelen:

1. De compensatie van de te kappen bomen langs 500 meter van de Vriezeweg dient bij voorkeur voor de kap gerealiseerd te zijn. Aangelegd wordt in totaal circa 1400 meter lengte aan lijnvormige boombeplanting (zie bijlage 5, toelichting 1). De bomenrij aan de zuidzijde van de van Heemstraweg is reeds ingeplant. Geadviseerd wordt de bomenrij aan de noordzijde van de van Heemstraweg zo spoedig mogelijk na realisatie van de nieuwe weg in te planten, bij voorkeur ruim voor de kap van de bomen aan de Vriezeweg. Indien de bomen in het compenserende lijnvormige element nog niet volgroeid zijn op het moment van kap van de bomen aan de Vriezeweg is dit naar verwachting géén belemmering van de werking van het compenserende lijnvormige element. Dit element bevat namelijk ook een sloot met talud welke in combinatie met de halfwas aanplant als lijnvormig element kunnen functioneren. Als alternatief voor de hopover kan de tijdelijke brug met persleiding over de van Heemstraweg dienen.
2. Aanleg circa 4 ha ecologisch waardevolle plas-dras zone aan oostkant waterplas inclusief plaatsing amfibieënscherm. Deze maatregelen zijn van belang voor het leefgebied van vissen, amfibieën en flora en als aanvullend foerageergebied voor vleermuizen. De realisatie dient gereed te zijn voorafgaande aan ingrepen aan watergangen en het vergraven van vleermuisfoerageergebied.
3. Aanleg van circa 2 kilometer sloot (randsloot) met schoon water, globaal rond de waterplas. De realisatie dient gereed te zijn voorafgaande aan ingrepen aan watergangen.
4. De realisatie van een woning aan de noordzijde van de plas met vleermuisvriendelijk inrichting zal gerealiseerd moeten zijn voorafgaand aan de sloop van opstallen met vleermuisverblijven.
5. Plaatsing circa 5 steenuilbroedkasten, in verschillende geschikte leefgebieden. Deze maatregel zal gerealiseerd moeten zijn bij voorkeur vroeg in de winter voorafgaand aan de start van versturende werkzaamheden (kap, sloop en graafwerkzaamheden). In ieder geval voorafgaand aan het broedseizoen (start eind februari).
6. Voormalige kleiput 1,3 Ha, géén compensatieopgave.
7. Rij 200 meter oudere bomen geschikt voor verblijfplaatsen spechten, uilen en vleermuizen. Compensatie in de vorm van op te hangen broed- en nestkasten realiseren ruim voorafgaand (minimaal circa 6 maanden) aan de kap van de bomen.
8. Inrichten open gebieden als steenuilleefgebied circa 22 ha. Deze maatregel zal gerealiseerd moeten zijn bij voorkeur aan het eind van het jaar voorafgaand aan de start van versturende werkzaamheden (kap, sloop en graafwerkzaamheden). In ieder geval voorafgaand aan het broedseizoen (start eind februari).
9. Inrichting leefgebied torenvalk valt samen met inrichtingseisen steenuil.
10. Ter compensatie van vleermuisleefgebied worden binnen het plangebied verblijfplaatsen en lijnvormige elementen aangelegd. Daarnaast zal de aan te leggen plas-dras situatie een groot voedselaanbod

opleveren. Het moment van realiseren van deze elementen is in bovenstaande punten (1, 2, 4 en 8) aangegeven.

11. Vossenburcht, wordt gehandhaafd. Aanleg faunapassage onder de nieuw aan te leggen rondweg gelijktijdig met de aanleg van de weg.

Voor een samenvatting van de compenserende- en mitigerende maatregelen die aangelegd moeten worden voorafgaand aan de start van de verstorende werkzaamheden zie bijlage 6.

5 Conclusies

Op basis van de tot op heden uitgevoerde onderzoeken (er dient nog een volledig nader onderzoek te worden uitgevoerd) is een voorlopige inschatting gemaakt van de aanwezige en nog te verwachten natuurwaarden binnen het plangebied. Vanuit de werking van de Flora- en faunawet zijn uitgangspunten voor de compensatieopgave geformuleerd. De compensatieopgave is vervolgens binnen de grenzen van het plangebied en daarbuiten, in nabijgelegen en in aanmerking komend gebied gezocht en op kaart gezet (zie kaartbijlage 5).

Met deze compensatie inspanningen worden de negatieve effecten van de planontwikkeling zodanig verzacht dan naar verwachting géén negatief effect ontstaat op de staat van instandhouding van de aangetroffen soorten, zoals de Flora- en faunawet voorschrijft. De verwachting is dat de uiteindelijke gebiedsinrichting een hogere natuurwaarde zal hebben voor de aanwezige soorten en aantallen dan de huidige situatie. Er is derhalve geen aanleiding te veronderstellen dat de werking van de Flora- en faunawet de planontwikkeling in de weg zal staan.

De kosten voor de realisatie van deze compensatie worden geschat op circa € 150.000,00 (zie bijlage 6 , excl. grondverwerving en/of rooien huidige boomgaarden en exclusief toekomstig onderhoud).

Bijlage 1: Wetgeving

Flora- en faunawet

Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregelgeving en is gericht op soortbescherming.

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het “nee, tenzij”- beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora

Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet

Genoemde bepalingen zijn niet nieuw, vergelijkbare bepalingen waren reeds opgenomen in de Natuurbeschermingswet en de Vogelwet 1936. Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voornemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving. In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?;
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet met betrekking tot planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving ?;
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden ?; is een ontheffing, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist ?

De ontheffing

Voor planrealisatie kan het nodig zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regelgeving rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) door een nieuwe AMvB gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten

Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, wel geldt de algemene zorgplicht. In deze categorie vallen onder meer algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals Mol, Konijn, en amfibieën zoals Bruine kikker en Gewone pad.

Categorie 2: Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. In deze categorie vallen alle vogelsoorten en een kleine groep van minder algemene diersoorten zoals Eekhoorn en Steenmarter.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:

- 1 er is sprake van een bij de wet genoemd belang ? (dit betreft een limitatieve lijst van ander gespecificeerde belangen);
- 2 er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep ?;
- 3 er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Bijlage 2: Zorgplicht

Algemene zorgplicht, artikel 2 Flora- en faunawet (LNV 2005):

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor alle (en dus niet alleen beschermde) in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Die zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is:

- 1 dergelijk handelen achterwege te laten, waar dit in redelijkheid kan worden gevergd;
- 2 danwel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Een onderdeel van de Flora- en faunawet is dat de initiatiefnemer invulling moet geven aan de zorgplicht ten aanzien van beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Geadviseerd wordt om in het ontwerp rekening te houden met de realisatie van nieuwe biotoop en/of biotopen bijvoorbeeld in de vorm van groenvoorzieningen en waterpartijen. De zorgplicht betekent ook dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen en de effecten erop zoveel mogelijk te beperken.

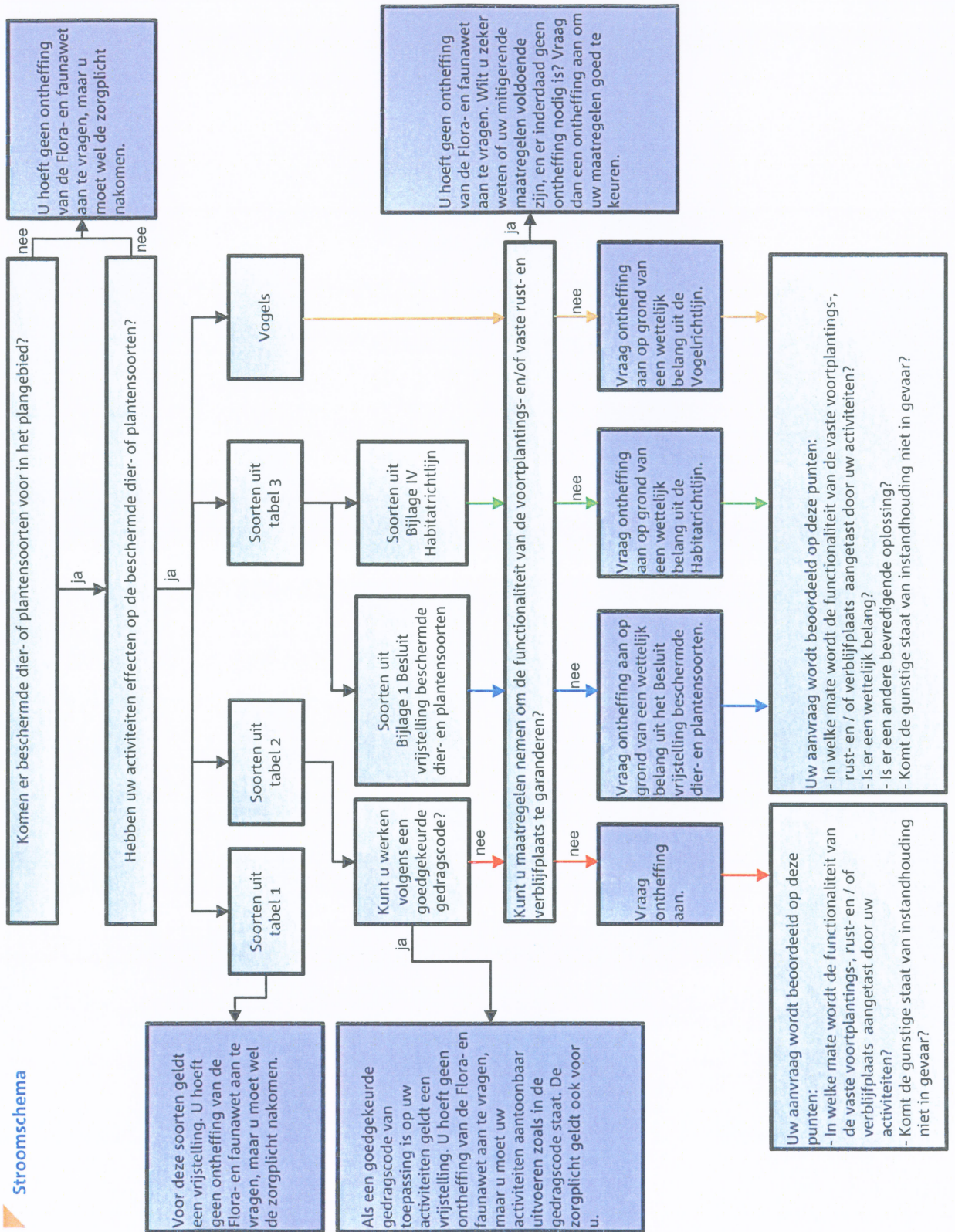
De in de bijlage 1 genoemde wetwijziging (AMvB 501) heeft betrekking op de ontheffingsplicht (artikel 75 van de Flora- en faunawet). Deze wijziging houdt onder meer in, dat voor een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten een vrijstelling op de ontheffingsaanvraag geldt, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Dit betekent dat, ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen, wel verplicht blijft om bijvoorbeeld het *voortplantingsseizoen te ontzien*, of vóórdat werkzaamheden starten *dieren te verjagen of weg te vangen* (en elders uit te zetten) en om te voorkomen dat natuurschade in het kader van artikel 9 tot en met 11 zal ontstaan. Dus ook voor soorten die onder de vrijstelling vallen dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Een ontheffing hierop is niet mogelijk. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen (dat voor de meeste soorten loopt van maart tot en met juli) uitgevoerd mogen worden.

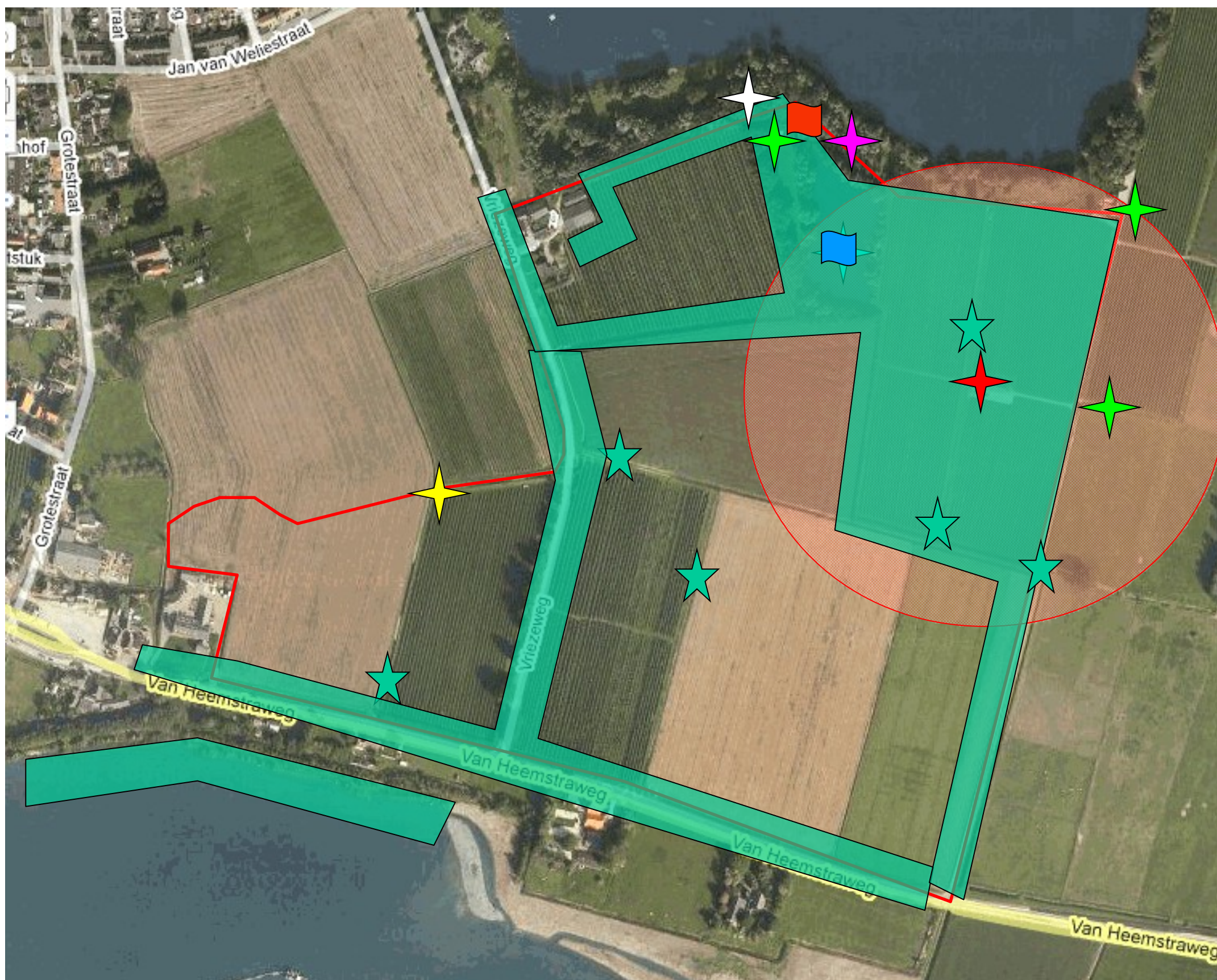
Voor de verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen, belangrijk leef- of foeragegebieden van vogels buiten het broedseizoen kan een ontheffing noodzakelijk zijn. Het betreft hierbij dan over het algemeen: horsten, nesten of kolonieplaatsen die het hele jaar gebruikt worden. Hieronder vallen ook leef- en/of foeragegebieden van zeer plaatsgetrouwe vogelsoorten, zoals Uilen.

Bijlage 3: Stroomschema Flora- en faunawet

Stroomschema

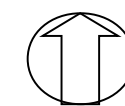

Bijlage 4: Kaart huidige natuurwaarden plangebied

Legenda

- globale grens plangebied
- Vossenburcht
- IJsvogel
- Broedplaats steenuilen
- Torenvalknest in kast
- Waarneming Patrijzen
- Waarneming groene specht
- Waarneming Gr b. specht
- Geschat leefgebied Steenuil (straal 200 meter)
- Visplaats
- Waarnemingen vleermuizen

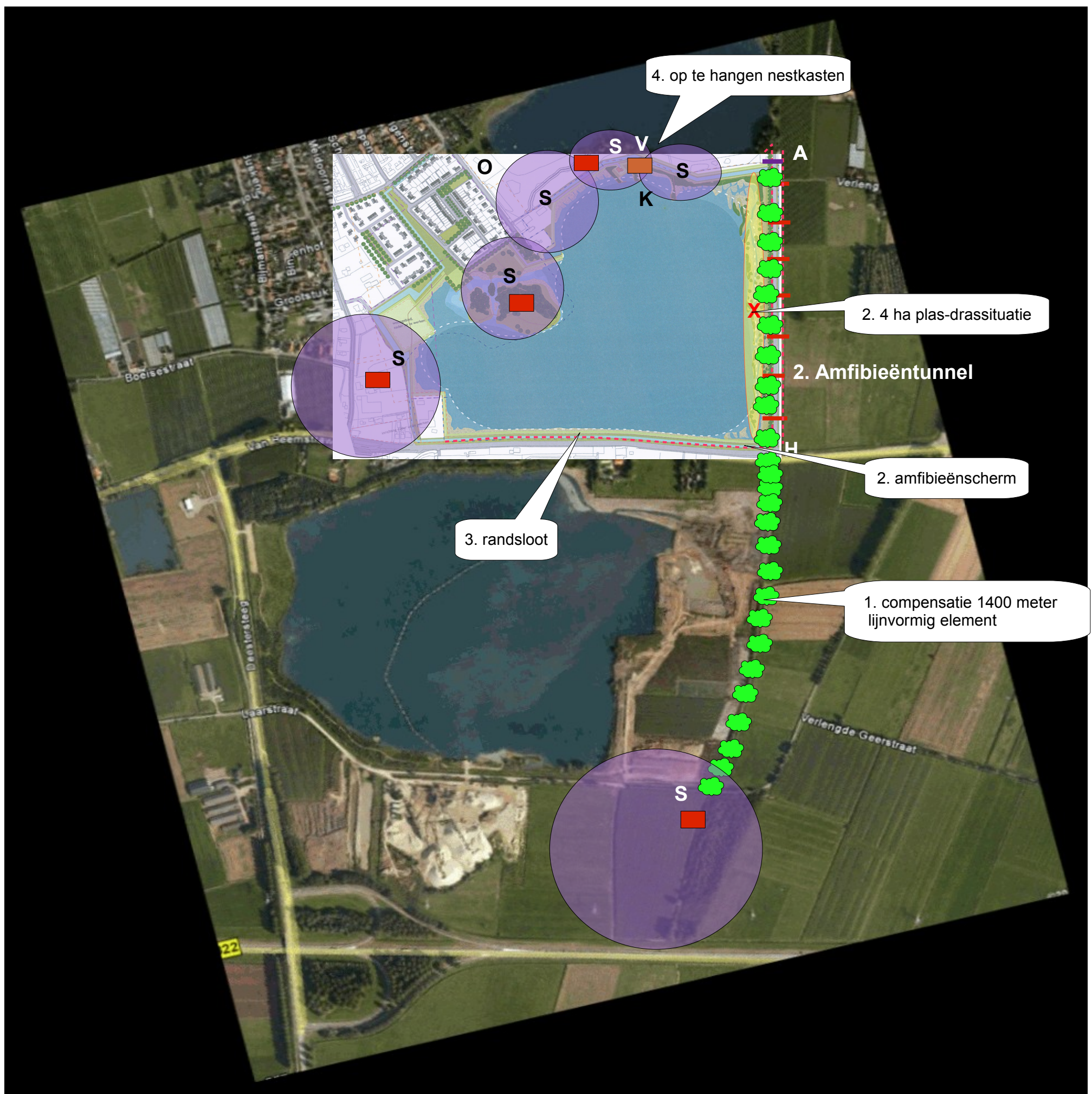
Bijlage 4 (A3)
Titel: Resultaten plangebied
Project nr: 09B142
Projectlocatie: Deest Zuid
Datum: juni 2010
CSO Adviesbureau

MILIEU • RUIMTE • WATER

Postbus 2
 TEL NR 030-6594321
 E-mail: info@cs0.nl
 3980 CA BUNNIK
 FAX NR 030-6571792

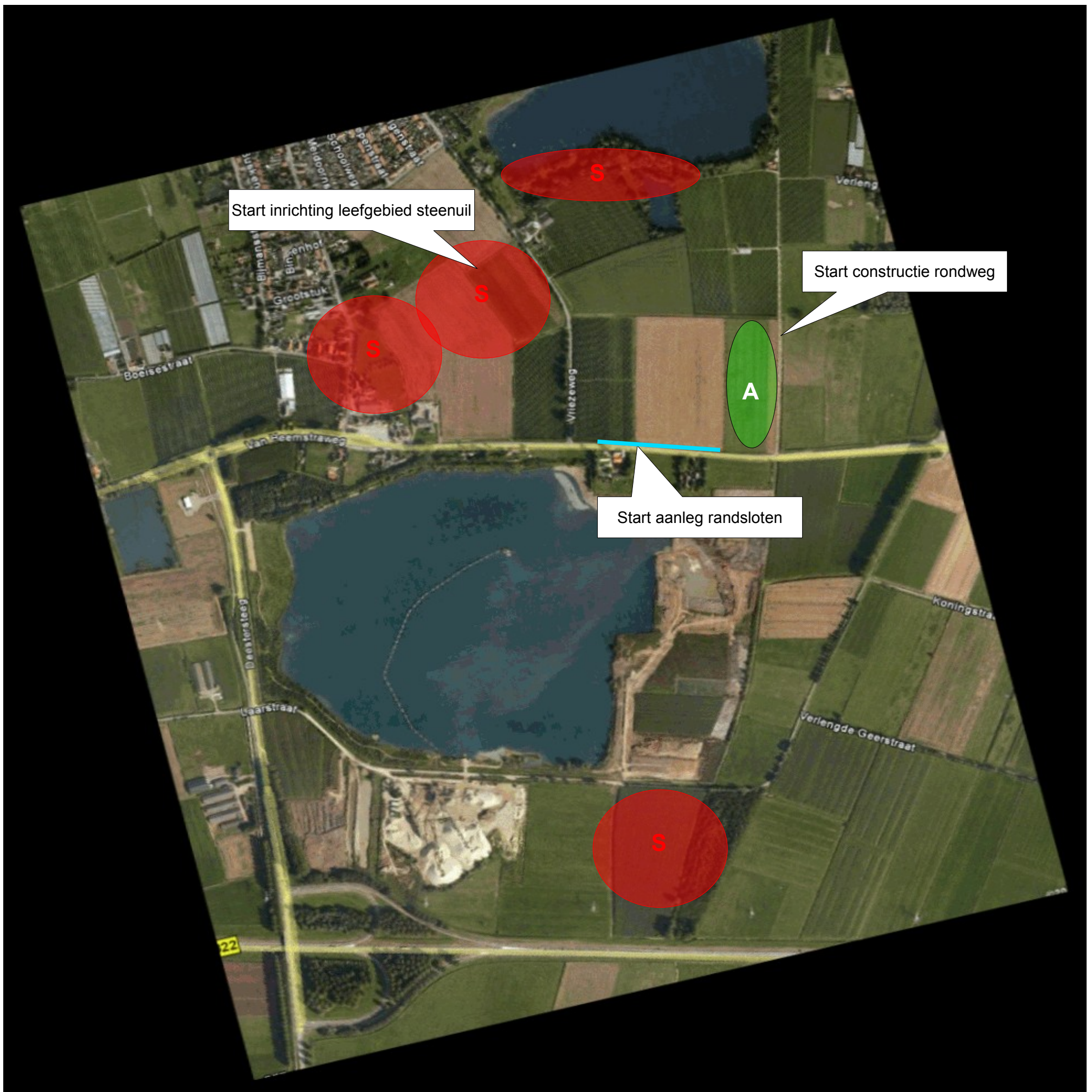
Bijlage 5: Kaart inrichtingsschets compensatie en mitigatie

Legenda:

- Boom, voornamelijk eik met enkele wilgen en populieren, lijnvormige elementen, met "Hopover" (H)
- Watergang, standaard kwaliteit, uitzetwater slootvissen
- Amfibieëntunnel
- V Opstal geschikt voor vleermuizen, zomer- winter- en kraamverblijf
- S Steenuilkast
- Steenuilleefgebied, schapen/paardenveldjes, ruigtes, ook als vleermuis-, vos-, en boomvalkleefgebied
- A Faunapassage geschikt voor amfibieën en grotere zoogdieren (vos en das)
- - - - Zoogdierraster, amfibieënscherm
- X Leef- en voortplantingsgebied amfibieën
- O Locatie mogelijk te slopen opstallen
- K Locatie voormalige kleiput

Bijlage 6: Kaart werkzaamheden bij aanvang ingreep

Figuur 2 Werkzaamheden bij aanvang ingrepen.

Legenda:

- A** Zoekgebied amfibieënpoel voor opvang uitgevangen amfibieën (circa 5 x 10 meter)
- Watergang, standaard kwaliteit, uitzetwater slootvissen
- S** Inrichting steenuil leefgebied en plaatsing broedkasten

Bijlage 7: Kostenraming inrichting compensatie

Kostenraming herinrichting

Opdrachtgever: Sagrex, Uivermeertjes
 Project: Plangebied "Deest-Zuid".
 Projectcode CSO: 09B142
 Datum: 24 februari 2010
 Status: Indicatieve kostenraming
 Opmerkingen: Alle bedragen zijn exclusief 19% BTW

omschrijving	aantal	eenheid		prijs per eenheid	bedrag
1) Projectvoorbereiding					
Algemene projectvoorbereiding	1	project	€	1.000,00	€ 1.000,00
Opstellen plan van aanpak met V&G-plan	1	project	€	1.500,00	€ 1.500,00
Onderhandse aanbesteding met inschrijfstaat	1	project	€	2.500,00	€ 2.500,00
				subtotaal	€ 5.000,00
2) Voorbereidingskosten					
Inrichten en verwijderen werkterrein	1	project	€	5.000,00	€ 5.000,00
Gebruik directiekeet / schaftgelegenheid/borstelplaats	6	week	€	500,00	€ 3.000,00
Graven van proefsleuven	25	m1	€	15,00	€ 375,00
				subtotaal	€ 8.375,00
3) Aanleg bomenrij zomereik, wilg en populier (1400 m, afstand 8 meter)					
Maken plantvak in volle grond en vrijkomende grond deponeren naast het plantvak	175	stuk	€	25,00	€ 4.375,00
Planten van bomen met kluit (stammaat 20/25) incl. aanvulling met gedeponeerde grond	175	stuk	€	140,00	€ 24.500,00
Aanbrengen boompalen en boombanden (2 per boom)	175	stuk	€	12,50	€ 2.187,50
Controle bomen (1 x per jaar)	1	Eur	€	250,00	€ 250,00
Vervangen kapotte/verloren boompalen	20	stuk	€	12,50	€ 250,00
Vervangen kapotte/verloren boombanden	20	stuk	€	12,50	€ 250,00
Watergeven bomen (8 x onderhoudstermijn)	1400	stuk	€	2,50	€ 3.500,00
				subtotaal	€ 35.312,50
4) Aanleg poelen (3 stuks)					
Ontgraven grond (50m2 x 2 m x 3 stuks) en plaatsen in tussendepot	300	m3	€	1,50	€ 450,00
Afwerking natuurvriendelijk oevers (omtrek 25 m per poel)	75	m1	€	0,50	€ 37,50
Opladen en verwerken vrijkomende grond binnen het gebied	300	m3	€	0,50	€ 150,00
				subtotaal	€ 637,50
5) Aanbrengen Flora & Fauna objecten					
Aanleg en installatie broedkast steenuil	5	stuks	€	320,00	€ 1.600,00
Aanleg en installatie vleermuizen kasten	15	stuks	€	65,00	€ 975,00
Aanleg zoogdierraster	200	m1	€	4,40	€ 880,00
Aanleg amfibieenscherm	2000	m1	€	17,50	€ 35.000,00
Aanleg amfibieenpassage	6	stuks	€	1.000,00	€ 6.000,00
Aanleg faunapassage	1	stuks	€	1.000,00	€ 1.000,00
				subtotaal	€ 45.455,00
6) Toezicht en directie (deeltijd)					
Directievoering	6	week	€	1.750,00	€ 10.500,00
Toezicht	6	week	€	1.650,00	€ 9.900,00
				subtotaal	€ 20.400,00
7) Overige kosten					
Uitvoeringskosten (5% van post 2 t/m 8)	1	project	€	4.489,00	€ 4.489,00
Algemene kosten, winst en risico (10% van post 2 t/m 8)	1	project	€	8.140,50	€ 8.140,50
				subtotaal	€ 12.629,50
TOTALE KOSTEN HERINRICHTING (excl. BTW)					€ 127.809,50
Onvoorzien (10% posten 1 t/m 10)	1	project	€		€ 12.780,95
HERINRICHTINGSKOSTEN (excl. BTW en indexeringskosten)					€ 140.590,45